

BÖLÜM 2/5

İLK DİJİTAL PARA ARZININ
(INITIAL COIN OFFERING) TÜRK HUKUKU
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

--

BANU GÜN

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte hayatımıza giren yeniliklerden belki de en önemlisi paranın değişik şekillerde kendisini göstermesi olmuştur. İşbu makale ile pek çok alanda kendisine yer edinmeyi başaran dijital paraların tanımına yer verilecek, aralarındaki fark açıklanmaya çalışılacak ve son olarak 21.yüzyılda hukuk dünyası içerisinde evrilmiş olduğu haliyle kripto para aracılığıyla gerçekleşen Initial Coin Offering süreci Türk Hukuku bakımından incelenecektir.

→ ANAHTAR KELİMELELER

DİJİTAL PARA, KRIPTO PARA, INITIAL COIN OFFERING,
İLK DİJİTAL PARA ARZI.

I. GİRİŞ

Günümüzde internet teknolojisi hayatın her alanına nüfuz eden yapısıyla pek çok alanda değişimi, gelişimi ve en önemlisi hızı getirmiştir. Bu sebeple internet, insan hayatında ev yaşamından sosyal hayata, iş yaşamından ekonomik hayata her alanda ayırt edilebilecek değişiklikler getirmiştir. Bu itibarla bakıldığında internet teknolojisinin etkilemediği bir alanın söz konusu olması mümkün değildir.

İnsan yaşamının devam ettirilebilmesi ve sosyal hayat düzeninin korunabilmesi adına yüzyıllardır para, kıymetli madenler ya da takas ihtiyaçların karşılanabilmesi amacıyla kullanılan yöntemlerden birkaçı olarak yerlerini almışlardır. Bu minvalde içinde bulunduğumuz asırda internetin yaşamımıza girmesi ile birlikte yeni bir yöntem olarak eklenen dijital para ve türleri dikkat çekmektedir.

Bu çalışmada dijital para kavramının anlamını ve hayatımızdaki yerini ve en son tahlilde ilk dijital para arzının önemini ve Türk Hukuku bakımından değerlendirilmesini çeşitli yönlerden ele alacağız.

II. DİJİTAL PARA VE TÜRLERİ

A. Dijital Para

İnternetin hayatımızdaki yerinin ticari ve ekonomik alışkanlıkları değiştirmesi ile birlikte paranın dolaşımı da şekil değiştirmiş ve bu dönemde kâğıt para yerini dijital para olarak tabir edilen elektronik yöntemlerle varlığı ispat edilebilen değerlere bırakmıştır. Ancak paranın günlük ve ekonomik hayatın en önemli unsuru olması bu durumun hukuken düzenlenmesini zorunlu kılmış ve bu nedenle teknolojik gelişmelerin sonucu olarak yasama erki, elektronik para çıkarma yetkisini mevduat kabul eden kuruluşlar olan bankalara ve yasayla görevlendirilen kurumlara bahşetmiştir. Bu kurumlar ise paranın elektronik yöntemlerle transferi, kredi kartları, otomatik para çekme makineleri kullanımının başlamasına ön ayak olmuşlardır¹.

Dijital para, kavram olarak değerlendirildiğinde pek çok farklı kavramı içerisinde bulundurma özelliğiyle çerçeve bir tanım olarak kabul edilebilecektir. Bu kavram içerisinde dijital paraların ortaya çıkması bakımından teknolojik yöntemlerinin farklılığı, dijital paranın komplike oluşumlarının çeşitliliği ve regülasyonlar bakımından getirilen yeni tanımlar, teknik anlamda farklı alt tabirlerin ortaya çıkmasına sebep olmuşlardır.

Aşağıda açıklamalarını gerçekleştireceğimiz üzere dijital paranın türleri olan "elektronik para, sanal para ve kripto paranın" tanımları ve hukuki nitelikleri açıklanacaktır.

DİPNOT

1 Adalet Canlı Akbaş, "Kripto Para Basımı ve Devlet Otoritesi", T.C. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul 2020 s.39

BÖLÜM 2/5

1. Elektronik Para

Türk yasama erkinin elektronik paraya karşı bakış açısının değişmesi, teknolojik gelişmeleri takip eden yıllarda dünya ülkelerinin tamamında ekonomik ve ticari hayatta gerçekleşen değişimle paralel olarak görülmeye başlamıştır. Türk yasama erki, Avrupa Birliği'nin ve diğer dünya ülkelerinin çıkarmış olduğu pek çok çerçeve düzenleme göz önünde bulundurularak 2013 yılında "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun" adı altında çerçeve bir kanun ortaya koymuştur. Bahse konu kanunun 3.maddesinin 1/ç. fıkrası uyarınca elektronik paranın tanımı "ihraç eden kuruluş tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilen, elektronik olarak saklanan, bu Kanunda tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan ve elektronik para ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak kabul edilen parasal değeri"² şeklinde yapılmıştır.

Yine aynı kanun çerçevesinde elektronik para kuruluşu, "Elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişi"³ olarak tanımlanmıştır. Bu minvalde sayılmak suretiyle tüzel kişiler; 5411 sayılı Kanuna tabi olarak faaliyet gösteren bankalar, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi ve söz konusu kanun kapsamında elektronik para çıkarma izni verilen elektronik para kuruluşları olmuşlardır. Bunlar haricinde başka tüzel kişilerin elektronik para ihracı faaliyetinde bulunması kanunen açıkça yasaklanmıştır⁴. Elektronik para kuruluşu olabilmenin şartları yasa ile düzenlenmek suretiyle işbu kuruluşların yetkilerini ancak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan alabilecekleri şeklinde belirlenmiştir⁵.

Kanunun lafzından anlaşıldığı üzere, ihraç edilebilme özelliği bulunan ve devletin karşılığında güvence verdiği para, elektronik para olarak kabul edilmektedir. Yani devlet, elektronik para kavramını regüle etmek suretiyle kendi otoritesi dışında kalması ihtimali bulunan bu kavramı, belli bir çerçevede global gelişmeleri göz önünde bulundurmamak suretiyle para piyasaları üzerindeki hakimiyetini korumayı amaçladığını ortaya koymuştur.

Elektronik para, sayın Mehmet Sıddık Yurtçüçek'in en basit tanımıyla kullanılan fiziki paranın elektronik temsili olarak ifade edilebilmektedir. Hukuki olarak nitelendirildiğinde nakit para ile gerçekleştirilen ödeme işlemlerinin elektronik para ile gerçekleştirilen ödeme işlemlerinden meydana getirdikleri olağan sonuçlar bakımından bir farkı bulunmamaktadır. Bunun bir devlet otoritesi tarafından çıkarılan ulusal paranın sahip olduğu düzenleyici etkiden yoksunluğu, elektronik paranın hukuki niteliğinin nakit para ile aynı olmadığını ortaya koymaktadır. Lakin elektronik para alımında, nakit paraların elektronik muadili satın alınmakta, yani aslında nakit para başka bir ödeme aracıyla değiştirilmektedir⁶.

DİPNOT

² Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.3, f.1/ç.

³ Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.3, f.1/d.

⁴ Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.18, f.18.

⁵ Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.6, f.1.

⁶ Av. Dr. Mehmet Sıddık Yurtçüçek, "Hukuki Açardan Elektronik Para", Seçkin Hukuk, Mayıs 2015,

2. Sanal Para

Farklı türleri bulunan sanal paranın Türk Hukuku bakımından regüle edildiği bir kanun ya da yönetmelik bulunmasa da çok çeşitli yabancı kanunlarda sanal paranın tanımı çerçeve olarak çizilmiştir. Misal vermek gerekirse 2012 yılında Avrupa Merkez Bankası'nca yapılan tanım, "genellikle geliştiricileri tarafından ihraç ve kontrol edilen, belli bir sanal ortamın üyeleri tarafından kabul gören ve kullanılan, kanunlarla düzenlenmiş dijital bir para türü"⁷ olduğu açıklanmıştır. Bu kapsamda Türk Hukuku bakımından regüle edilen bir sanal para birimi olmadığının altını çizmek gerekecektir.

Ayrıca sanal para birimini dijital para türleri arasında değerlendirdiğimizde; genellikle ulusal para birimlerine çevrilemeyen, belirli bir dijital ortamda kullanılan ve yasal olarak kabul görmeyen bir ödeme aracı konumunda olduğunu ve elektronik paradan farklı olarak Türk Hukuku nezdinde henüz regüle edilmeyen dijital para türlerinden olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Hukuki olarak değerlendirildiğinde genellikle dijital ortamlarda oyun ve müzik gibi ihtiyaçların karşılanması bakımından bu alanlara özgülünen ve yasal para birimiyle satın alınabilen ancak yasal para birimine çevrilemeyen parasal değerlere sanal para adı verildiği söylenebilecektir. Regüle edilmemiş olması dolayısıyla hukukumuzca kabul edilen bir para birimi olmadığını söylemek mümkündür.

Kripto para; kavram olarak coin, altcoin ve token şeklinde üçe ayrılmaktadır.

3. Kripto Para

Elektronik para türleri arasında yakın zamanda ekonomik olarak global bir etki yaratma özelliğiyle ünlenen ancak oluşturulma yöntemi ve kullanımı bakımından diğer para türlerine göre komplike kabul edilebilecek farklılıkları haiz olan, merkez bankalarının yönetemeyeceği bir para yaratmak hayaliyle ortaya çıkan⁸ ve henüz hiçbir merkezi otoriteye ya da aracı kuruma bağlı olmayan, komplike şifreleme yöntemiyle (blokzinciri teknolojisi yöntemiyle) oluşturulmaları nedeniyle güvenli işlem yapılabileceği şeklinde geniş kitlelerce kabul gören ve son dönemde çokça rağbet edilen, ayrıca yakın zamanda pek çok ülkenin yasama organlarının düzenlemeye çalıştığı bir parasal değer türüdür.

Kripto para; kavram olarak coin, altcoin ve token şeklinde üçe ayrılmaktadır. Kripto paralardan en çok tanınan ve ilk çıkan para ise Bitcoin olup coin niteliği taşıyan tek kripto para da Bitcoin'dir. Daha sonra ortaya çıkan coinler ise teamülen altcoin adını almışlardır. Token coinlerden farklı olarak kendi blokzinciri olmayan ve başka bir coinin blokzincirini kullanan kripto paralardandır⁹.

Türk Hukukunda kripto paralar, henüz çok fazla düzenlenmeyen ve durumun seyrine göre belli kurumlarca konu hakkında açıklamalar getirilen bir gündemin konusu olarak son zamanlarda ekonomik hayatın içerisinde yerlerini almışlardır. Bu açıklamalardan birine örnek vermek gerekirse; kripto paralara ilişkin dikkat çeken bir Sermaye Piyasası Kurulu ("Kurul") bülteninde, 'Kripto Para Satışı' veya 'Token Satışı' kavramları ele alınmış ve blokzinciri teknolojisi kullanmak suretiyle para toplamaya yönelik uygulamaların birçoğunun Kurul'un düzenleme ve gözetim alanı dışında kaldığı belirtilmiştir. Aynı bülten kapsamında Kurul, Initial Coin Offering (İlk Dijital Paranın Arzi) hususunda görüşlerine yer vermek suretiyle bu yatırımların çok yüksek riskli ve spekülasyonlu olduklarının altını çizmiştir¹⁰. Ayrıca kitle fonlamasına ilişkin ikincil düzenlemelerin de hazırlık aşamasında olduğu belirtilmiştir.

DİPNOT

⁷ A. Adaleet Canlı Akbaş, "Kripto Para Basımı ve Devlet Otoritesi", T.C. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul 2020 s.51

⁸ F. Füsün Sarp Nebil, "Bitcoin ve Kripto Paralar Sistemi Yıkan Bir Araç Olabilecek mi?", İstanbul, Pusula 20 Teknoloji ve Yayıncılık, 2018, s.22.

⁹ Prof. Dr. iur. Fatih Bilgili ve Arş. Gör. M. Fatih Cengil, Blockchain ve Kripto Para Hukuku, Dora Yayınları, s.28.

¹⁰ 27.09.2018 tarih, 2018/42 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu Bülteni

BÖLÜM 2/5

Paranın hukuki mahiyetini değerlendirdiğimizde, paranın bir değişim aracı olması, bunun sonucu olarak değer birikim aracı vasıtası görmesi ve bir ölçü birimi ihtiva etmesi kripto paranın da ulusal para birimleri gibi bir para birimi olabileceği sonucuna varmamızı sağlayabilecektir. Lakin kripto para ile günümüz dünyasında alışveriş yapabilecek duruma gelmiş bulunmaktayız. Dünya’da trend haline gelen ve kitlelerce kripto para borsaları üzerinden çeşitli coinler ve tokenlar satın almak ve satmak suretiyle değer birikim aracı olarak ulusal paralar yerine kripto paralar üzerinde işlemler gerçekleştirilmekte ve kripto paralar vasıtasıyla her birinin değeri farklı olacak şekilde ulusal para birimleri gibi ölçü birimleri haline gelen paralardan bahsetmek yanlış olmayacaktır. Ancak ulusal bir para birimi olması önünde engel olan en önemli farkının belki de bir devletin belli kurum ve kuruluşları tarafından denetlenmeyen bir para olması hasebiyle kripto paraların hukuken tanınmasını ve felsefi olarak merkezi otoriteden bağımsız olmayı kendine amaç edinmesi nedeniyle yasal olmaktan uzak bir para birimi olduğu anlamına gelebilecektir. Bu hususla bağlantılı olarak yakın zamanda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’ndan Türkiye Cumhuriyet Devleti’nin bu konudaki bakış açısını net olarak ortaya koymuş olduğu “Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik” uyarınca bu yönetmeliğin amacının “...ödemelerde kripto varlıkların kullanılmasına, ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların doğrudan veya dolaylı olarak kullanılmamasına ve ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihraç hizmeti sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımlarına aracılık etmemesi...” olduğu açıklanmıştır¹¹.

Ayrıca aynı yönetmelikte kripto varlık olarak tabir edilen ancak tarafımızca kripto para olarak adlandırılan kripto varlıkların “...dağıtık defter teknolojisi veya benzer teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtım yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklar...” olduğu ifade edilmiş ve ayrıca işbu kripto varlıkların ödemelerde doğrudan ve dolaylı şekilde kullanılmayacağı ve kullanılmalarına yönelik hizmet sunulmayacağı hüküm altına alınmıştır¹². İşte bu gibi gelişmeler, kripto paraların Türk yasalarınca şu aşamada tanınmadığı ve kullanımının özendirilmesine karşı bir bakış açısı yalalandığını gösterir niteliktedir.

Açıklamamızda yarar olan bir diğer husus ise kripto para üretiminin felsefi alt yapısının getirdiği görüş nedeniyle “herkesin olma” mottosuyla, madenci adı verilen elinde uygun donanımı bulunan her internet kullanıcısının üretebileceği bir para olarak karşımıza çıkmasıdır. Merkezi paradan özgürleşmiş, demokratik bir şekilde yönetilen kripto para, madencinin bilgisayarının gücünü kullanarak, blok zinciri üzerinde çözdüğü şifrelerden oluşmaktadır¹³.

DİPNOT

11 Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik, m.1

12 Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik, m.3

13 Füsün Sarp Nebil, “Bitcoin ve Kripto Paralar Sistemi Yıkan Bir Araç Olabilecek mi?”, İstanbul, Pusula 20 Teknoloji ve Yayıncılık, 2018, s.22.

Kripto paralar; ekosistemi içerisinde coin, altcoin ve tokenler pek çok yolla satın alınıp tekrar satılmak suretiyle kendi borsalarını oluşturmuş ve bir nevi yerel borsalara rakip olmaya aday olmuşlardır. Bunun yanında kripto paraların şimdiden merkezi otoriteden uzaklaşan yapılarıyla gözde olabilmeyi başarmaları, paraya bakış açısının merkezi otoriter bakış açısından uzaklaştığını göstermektedir. Ayrıca pek çok geleneksel banka ve kurumun getirilen düzenlemelerin aksine kendilerine ait kripto paralar oluşturmaya ve bu ekosistem içerisinde yer almaya gönüllü olduklarını göstermeleri, kripto paranın yakın gelecekte finans hayatında kendine daha da fazla yer edinebileceğine işaret etmektedir.

B. İlk Dijital Para Arzı (“Initial Coin Offering/ICO”)

İlk Dijital Para Arzı (“Initial Coin Offering/ICO”), ilk para teklifi anlamına gelen bir terimdir. Bu terim ilk halka arz (“Initial Public Offering/IPO”) teriminden yola çıkılarak oluşturulmuş bir fon toplama yöntemi terimidir¹⁴. Ancak ayrıntılı olarak açıklamak gerekirse yeni yaratılan bir para, hizmet ya da uygulama için fon ihtiyacı olan şirketlerin, bu eylemi gerçekleştirmek adına attıkları ilk adım anlamına gelmektedir. Bu adıma karşılık yatırım yapmak isteyen kişi ya da kuruluşlar, söz konusu teklifi satın alarak, yaratıcı şirket tarafından verilen yeni kripto para belirteci ya da hisse sahibi olabilmektedir¹⁵. Ancak unutulmaması gerekir ki 2017 ve 2018 yıllarında yaşanan kripto para borsası değer dalgalanmaları belli bir kripto paraya yatırım yapılması önünde kripto para yatırımlarına karşı ciddi bir prestij kaybını da beraberinde getirmiş oldu.

Daha önce de Kurul’un bülteninde açıklamış olduğu şekilde kripto paraların bir sermaye aracı ya da menkul kıymet olmadığı belirtilmişti.

Bir başka incelenmesi gereken husus ise Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde m.3/1-ş’de yatırım sözleşmelerinin bir sermaye piyasası aracı olarak hüküm altına alınmış olduğunu¹⁶, ancak söz konusu kanun içerisinde yatırım sözleşmesi kavramına dair bir tanımlama bulunmadığını söylemek uygun olacaktır. Şöyle ki Amerikan Federal Mahkemesi’nde görülen bir dava sonrasında içtihat oluşması suretiyle yatırım sözleşmelerinin tanımı yapılmaya çalışılmıştır. Howey davası olarak bilinen bu davada, Howey şirketinin yatırımcılarla yapmış olduğu sözleşmelerin, yatırım sözleşmesi olarak kabul edilip edilmeyeceği konusu karara bağlanmış ve karara göre yatırım sözleşmelerinin unsurlarının neler olduğu “Howey Test” olarak adlandırılan bir test ile anlaşılabilir. Buna göre yatırım sözleşmeleri dört unsurdan oluşmakta ve bunlar; para ya da parasal bir değer yatırımı, ortak bir teşebbüs, 3. kişilerin veya işletmeyi kuranların çabaları ve kar elde etme ümidi olarak sayılmıştır¹⁷.

Daha önce de Kurul’un bülteninde açıklamış olduğu şekilde kripto paraların bir sermaye aracı ya da menkul kıymet olmadığı belirtilmişti. Bu kapsamda kripto paraların Türk hukukundan farklı olarak Howey testine göre yatırım sözleşmesi unsurlarını barındırma ihtimali üzerinde durulması halinde 3. kişilerin veya işletmeyi kuranların çabaları şartının yatırım sözleşmesi olma ihtimalini ortadan kaldırdığı söylenebilir. Yani Kurul’un bu kapsamda yapmış olduğu açıklama, zaten yatırım sözleşmesi niteliği olmayan kripto paraların bu özelliğini yalnızca açıkça ortaya koymuştur.

DİPNOT

14 Prof. Dr. iur. Fatih Bilgili ve Arş. Gör. M. Fatih Cengil, Blockchain ve Kripto Para Hukuku, Dora Yayınları, s.187

15 “Initial Coin Offering (ICO) ya da Initial Token Offering (ITO) nedir?”, https://www.paribu.com/blog/sozluk/initial-coin-offering-ico-ya-da-initial-token-offering-ito-nedir/?cf_chl_jschl_tk__=pmd_kAevk-1B2apgrhQvWInPihnlIBwZjGA.JqpbB__7ZY-1630649126-0-gq-NtZGzNAJujcnBszQhl (Erişim Tarihi:03.09.2021)

16 Sermaye Piyasası Kanunu, m.3, f.1-ş

17 Numan Doğan, Sermaye Piyasası Kanunu’nda Düzenlenen Güveni Kötüye Kullanma Suçu, T.C. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Kayseri, Temmuz 2021, s. 27.

BÖLÜM 2/5

Daha önce makale içerisinde bahsetmiş olduğumuz riskler konusunda açıklamalarına yer verdiğimiz Sermaye Piyasası Kurulu bülteninde Kurul, dijital varlık satıcıları için belirli ya da çoğu zaman belirsiz vaatlerle dijital varlık satışı gerçekleştirildiğini ve daha önce izah edildiği üzere Kurul'un bu dijital varlık satışına karşı bakış açısı yüksek riskli ve spekülasyon olarak tanımlanmış ve değerlendirilmiştir. Riskler arasında ICO'ların düzenleyici kurumların yetki ve görev alanı dışında kalmaları nedeniyle denetlenemedikleri, kripto paralarda olduğu gibi tokenlarda satın alımlar esnasında aşırı oynaklık görülebildiği, vaat edilen amaçlar dışında bu toplanan paraların kullanılmayabileceği, satıcılara ait belgelerin eksik ve yanıltıcı olabileceği ve yapılan yatırımın tamamının kaybedilebileceğinin altı çizilmiştir¹⁸. Bu açıklama değerlendirildiğinde; görevi piyasadan fon kullanan şirketlerin belli kurallara uygun olarak en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamak, sermaye piyasasına yatırım yapan tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarını korumak ve piyasaların adil ve etkin çalışmasını sağlamak¹⁹ olan Kurul'un kripto para satışlarına yatırımcılar tarafından itibar edilmemesi gerektiğini açıkça dile getirmesi, kripto paralara karşı merkezi otorite duruşunun en açık şekilde olumsuz olduğunu göstermiştir.

III. SONUÇ

Global olarak teknolojinin gelişimi ile birlikte insanlığın doğumundan bu yana takastan, metal paraya, kâğıt paradan elektronik paraya ve son olarak kripto para şeklinde günlük hayatta insanların ihtiyaçlarını gidermeleri için kullanılan paraların ve para kavramının zaman zaman değişime uğrayacağı ve bu değişimin şimdiden farklı boyutlara ulaştığı aşikardır. Ancak bir varlığın para olarak kabul edilebilmesi için en önemli unsurun güven olduğu kabul edilmelidir.

Yapılan açıklamalar ve değerlendirmeler ışığında, ICO'ların Türk Hukuku bakımından henüz düzenlenmemiş olmaları dolayısıyla bir kanun boşluğu olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin denetleyici ve düzenleyici kurumları arasında bulunan Sermaye Piyasası Kurulu'nun yapmış olduğu açıklamada kripto paraların Kurul'un düzenleyici sınırlarına girip girmeyeceği, durum bazında fark gözetileceği denilmek suretiyle ICO'ların durumunun Türk otoriteleri tarafından henüz net bir konuma getirilemediği açıkça ortaya konulmuştur.

Ayrıca belirtmek gerekir ki kripto paranın kendine özgü mahiyetine haiz olması hukuki olarak tanımlanmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle şifreleme yöntemleri kullanılarak merkezi olmayan para üretimiyle ortaya çıkan kripto paralar, metal ve kâğıt paradan farklı olarak madden bir varlık teşkil etmemesi nedeniyle sadece Türk Hukuku bakımından değil uluslararası hukuk açısından da paraya ilişkin alışkın olunan tanımlamaların dışında kalarak geçerli bir hukuki tanımlamayı zorlaştırmaktadır.

DİPNOT

18 Sermaye Piyasası Kurulunun Oluşumu, <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/0/0#:~:text=Piya-sadan%20fon%20kullanan%20%C5%9Firketlerin%20belli,adil%20ve%20etkin%20C3%A7al%C4%B1-C5%9Fmas%C4%B1n%C4%B1%20sa%C4%9Flamakt%C4%B1r.> (Erişim Tarihi:03.09.2021)

19 Sermaye Piyasası Kurulunun Oluşumu, <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/0/0#:~:text=Piya-sadan%20fon%20kullanan%20%C5%9Firketlerin%20belli,adil%20ve%20etkin%20C3%A7al%C4%B1-C5%9Fmas%C4%B1n%C4%B1%20sa%C4%9Flamakt%C4%B1r.> (Erişim Tarihi:03.09.2021)

KAYNAKÇA

ADALET CANLI AKBAŞ, "Kripto Para Basımı ve Devlet Otoritesi", T.C. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul 2020 s.39

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.3, f.1/ç.

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.3, f.1/d.

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.18, f.18.

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun m.6, f.1.

AV. DR. MEHMET SİDDİK YURTÇİÇEK, "Hukuki Açılardan Elektronik Para", Seçkin Hukuk, Mayıs 2015,

ADALET CANLI AKBAŞ, "Kripto Para Basımı ve Devlet Otoritesi", T.C. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul 2020 s.51

FÜSUN SARP NEBİL, "Bitcoin ve Kripto Paralar Sistemi Yıkan Bir Araç Olabilecek mi?", İstanbul, Pusula 20 Teknoloji ve Yayıncılık, 2018, s.22.

PROF. DR. İUR. FATİH BİLGİLİ ve ARŞ. GÖR. M. FATİH CENGİL, Blockchain ve Kripto Para Hukuku, Dora Yayınları, s.28.

27.09.2018 tarih, 2018/42 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu Bülteni

Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik, m.1

Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik, m.3

FÜSUN SARP NEBİL, "Bitcoin ve Kripto Paralar Sistemi Yıkan Bir Araç Olabilecek mi?", İstanbul, Pusula 20 Teknoloji ve Yayıncılık, 2018, s.22.

PROF. DR. İUR. FATİH BİLGİLİ ve ARŞ. GÖR. M. FATİH CENGİL, Blockchain ve Kripto Para Hukuku, Dora Yayınları, s.187

"Initial Coin Offering (ICO) ya da Initial Token Offering (ITO) nedir?", https://www.paribu.com/blog/sozluk/initial-coin-offering-ico-ya-da-initial-token-offering-ito-nedir/?_cf_chl_jschl_tk__=pmd_kAevk1B2apgrhQvWlnPihnl.IBwZjGA.JqpbB_7ZY-1630649126-0-gqNtZGzNAjujcnBsZQhI (Erişim Tarihi:03.09.2021)

Sermaye Piyasası Kanunu, m.3, f.1-ş

NUMAN DOĞAN, Sermaye Piyasası Kanunu'nda Düzenlenen Güveni Kötüye Kullanma Suçu, T.C. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Kayseri, Temmuz 2021, s. 27.

Sermaye Piyasası Kurulunun Oluşumu, <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/0/0#:~:text=Piya-sadan%20fon%20kullanan%20%C5%9Firketlerin%20belli,adil%20ve%20etkin%20C3%A7al%C4%B1-C5%9Fmas%C4%B1n%C4%B1%20sa%C4%9Flamakt%C4%B1r.> (Erişim Tarihi:03.09.2021)

Sermaye Piyasası Kurulunun Oluşumu, <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/0/0#:~:text=Piya-sadan%20fon%20kullanan%20%C5%9Firketlerin%20belli,adil%20ve%20etkin%20C3%A7al%C4%B1-C5%9Fmas%C4%B1n%C4%B1%20sa%C4%9Flamakt%C4%B1r.> (Erişim Tarihi:03.09.2021)